

Standardy Ochrony Małoletnich

w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach

Ryki, 2024

Spis treści	
Wprowadzenie	3
Rozdział 1. Podstawowe terminy używane w dokumencie Standardy Ochrony Małoletnich.....	3
Rozdział 2. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach	5
Rozdział 3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a pracownikami w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach	6
Rozdział 4. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a dziećmi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach	8
Rozdział 5. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka	9
Rozdział 6. Zasady i procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka	11
Rozdział 7. Zasady ochrony danych osobowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach	14
Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku dziecka	14
Rozdział 9. Wytyczne dotyczące korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej	15
Rozdział 10. Monitoring i ocena Standardów Ochrony Małoletnich	15
Rozdział 11. Przepisy końcowe i zasady udostępniania Standardów Ochrony Małoletnich	16
Załączniki:	
Załącznik nr 1 Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich ...	17
Załącznik nr 2 Karta interwencji	18
Załącznik nr 3 Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich – ankieta	21

Wprowadzenie

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach traktują każde dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Podstawowym warunkiem wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Centrum jest dbanie o dobro dziecka i działanie w jego najlepszym interesie, mającym na celu ochronę godności i poszanowanie jego praw. Standardy Ochrony Małoletnich stanowią podstawę pomagającą tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko dla dzieci. Powyższe Standardy zawierają działania profilaktyczne, szczegółowe procedury interwencji, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy dziecko zostało skrzywdzone – zostały określone procedury mające na celu skuteczną i prawidłową pomoc dziecku celem zmniejszenia jego skutków. Każdy pracownik zobowiązany jest przestrzegać zarządzeń oraz procedur określonych w niniejszych Standardach. Pracownicy, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa i przepisów wewnętrznych.

Podstawa prawna Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem:

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks Rodzinny i opiekuńczy
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich
- Konwencja o prawach dziecka
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
- Ustawa z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) z dnia 27 kwietnia 2016r.

ROZDZIAŁ I

PODSTAWOWE TERMINY UŻYWANE W DOKUMENCIE STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Dyrektor – należy przez to rozumieć Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach;

2. Jednostka, PCPR, Centrum – należy przez to rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach;

3. Pracownik – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, wolontariusza, stażystę w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach;

4. Koordynator rpz – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach;

5. Małoletni/Dziecko – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;

6. Opiekun dziecka – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, rodzina zastępcza lub opiekun prawny;

7. Zgoda opiekuna dziecka – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;

8. Krzywdzenie małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PCPR lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

- przemoc fizyczna
- przemoc emocjonalna
- przemoc psychiczna
- przemoc słowna
- przemoc seksualna
- przemoc ekonomiczna
- przemoc rówieśnicza
- zaniedbywanie
- cyberprzemoc
- znęcanie się
- nierówne traktowanie

9. Dane osobowe dziecka – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;

ROZDZIAŁ II

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PERSONELU W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYKACH

1. Dyrektor Centrum przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach przed zatrudnieniem pracownika uzyskuje od kandydatki/kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
4. Kandydat nieposiadający obywatelstwa Polskiego składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa powyżej, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba ubiegająca się o zatrudnienie/praktykę/staż/wolontariat w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych,

oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

6. Zatrudnieni pracownicy lub inne osoby oraz kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi, zobowiązani są do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w PCPR w Rykach i składają oświadczenie o zapoznaniu się z nimi (**Załącznik Nr 1**).

ROZDZIAŁ III

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY DZIEĆMI A PRACOWNIKAMI W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYKACH

1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
2. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać dziecka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo interpretowany. Dopuszcza się przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, gdy w żaden inny sposób nie można powstrzymać go od zachowań autoagresywnych lub agresywnych.
4. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Pracownik zobowiązany jest do kierowania się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

5. Dopuszcza się bezpieczny kontakt fizyczny z dzieckiem w sytuacji trudnej emocjonalnie dla niego, celem ograniczenia napięcia, pocieszenia, uspokojenia, zmniejszenia stresu, z zachowaniem pełnego profesjonalizmu i adekwatnie do danej sytuacji. Powyższy bezpieczny kontakt fizyczny może nastąpić z dzieckiem w czasie interwencji, odebrania dziecka z miejsca jego pobytu na mocy postanowienia sądu, przewożenia dziecka do rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Pracownikowi nie wolno w obecności dzieci niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
7. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a dziecko o takim fakcie powinno być jak najszybciej poinformowane.
8. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania dzieci, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
9. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
10. Pracownikowi nie wolno ujawniać informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów dzieci.
11. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia dzieci, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
12. Pracownik zobowiązany jest do zadbania o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy prowadzi aktywności z dziećmi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy pracownik musi zostać z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadamia o tym innego pracownika oraz informuje, w którym dokładnie miejscu będzie przebywać wraz z dzieckiem.
13. Pracownik szanuje prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstąpienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić to dziecku najszybciej jak to możliwe.
14. Pracownikowi bezwzględnie zabrania się nawiązywać relacji seksualnych z dziećmi, składać im propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści, proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).
15. Pracownik, który ma świadomość, iż dziecko doznało jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczuwanie.

16. Pracownik w kontakcie z dziećmi zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem, uważnie wysłuchuje dziecka i stara się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku, nie zawstydzia dziecka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża, nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).

17. W swoich działaniach pracownicy stosują obowiązujące przepisy prawa, przepisy wewnętrzne oraz kompetencje zawodowe.

18. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub nietypową sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania Dyrektora PCPR w Rykach.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY DZIEĆMI A DZIEĆMI W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W RYKACH

1. Dzieci mają obowiązek traktować się z należyty szacunkiem.
2. Dzieci mają prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
3. Dzieci swoje konflikty rozwiązują w sposób pokojowy.
4. Dzieci słuchają co mówi druga osoba, czego ona oczekuje i jakie są jej odczucia.
5. Małoletni nie jest obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze informuje o tym osobę dorosłą.
6. Dzieciom nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka.
7. Małoletni powinni szanować przestrzeń intymną swoich koleżanek i kolegów, nigdy nie powinni dotykać koleżanki lub kolegi w sposób, który może być uznany za niestosowny.
8. Dzieci nie powinny wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych dzieci.
9. Dzieciom nie wolno wypowiadać się o rodzicach lub opiekunach swoich koleżanek i kolegów w sposób obraźliwy.
10. Małoletni nie powinni zwracać się w sposób wulgarny do innych i pamiętać, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i powinny zostać przerwane.
11. Dzieci powinny szanować odmienny wygląd, przekonania, poglądy innych dzieci.

12. Małoletnim nie wolno nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku koleżanki/kolegi bez jego/jej wyraźnej zgody.

13. Dzieci nie powinny namawiać innych dzieci do krzywdzenia.

ROZDZIAŁ V

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA

1. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy psychicznej lub fizycznej:

a) zachowanie:

trudności szkolne, izolowanie się od otoczenia, unikanie kontaktów z rówieśnikami, przestępczość, regres w rozwoju i funkcjonowaniu, wycofanie się z wcześniejszych aktywności, apatia, agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, wchodzenie w sytuacje ryzykowne);

b) psychosomatyka:

zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące niejasnego pochodzenia, moczenie, zanieczyszczanie, wysypki i inne zmiany na skórze, wypadanie włosów, zaburzenia snu, zahamowanie rozwoju fizycznego, spadek wagi ciała, czynności natrętne, fobie, choroby o niestabilnym podłożu;

c) objawy fizyczne na ciele dziecka:

ślady na plecach, nogach i rękach, pęknięcia skóry, strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki, krwawe wylewy do obu gałek ocznych, ślady od przypalania papierosem przypominające ślady po ospie, zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim, liczne, na różnym etapie gojenia ślady odbitej dłoni na ciele dziecka, krwawe sine ślady na podszwach stóp;

d) dziecko może mieć różnego rodzaju myśli i werbalizować je w różny sposób: że jest złe, nikt go nie rozumie, nikt mu nie wierzy, że dorośli są źli, nikomu nie może ufać, nikomu nie może nic powiedzieć, wszyscy mają lepiej.

2. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy seksualnej:

a) zachowanie:

regres w rozwoju i funkcjonowaniu, trudności szkolne, izolowanie się od otoczenia, wycofanie się z wcześniejszych aktywności, apatia, unikanie kontaktów z rówieśnikami, agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, ryzykowne zachowania seksualne, wchodzenie w sytuacje ryzykowne), przestępczość, erotyzacja

zachowań w relacjach z rówieśnikami i osobami dorosłymi, zabawy i aktywności nieadekwatne do fazy rozwojowej, wskazujące na podwyższony poziom seksualizacji, nieadekwatna do wieku wiedza na temat anatomii, fizjologii i seksualności człowieka, koncentracja na problematyce seksualnej w wypowiedziach, zabawach, wytworach plastycznych, nadreaktywność, nadmierne pobudzenie emocjonalne;

b) psychosomatyka:

zróznicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące niejasnego pochodzenia, moczenie, zanieczyszczanie, wysypki i inne zmiany na skórze, wypadanie włosów, zaburzenia snu, zahamowanie rozwoju fizycznego, spadek wagi ciała, czynności natrętne, fobie, choroby o nieustalonym podłożu;

c) objawy fizyczne/somatyczne:

choroby weneryczne przenoszone drogą płciową, urazy genitaliów i odbytu dziecka, infekcje i stany zapalne tych okolic, ciąża;

d) myśli i słowa:

jestem zły, winny, brudny, nic niewarty, zasługuję na to, nic mi się nie udaje, nikt mnie nie rozumie, nikt mi nie uwierzy, wszyscy mają lepiej, świat tak wygląda, nic się nie może zmienić, nikt mi nie pomoże, dorośli są źli, nie mogę im ufać, sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowa/y, zależy mu na mnie, nikt nie może się o tym dowiedzieć, muszę dochować tajemnicy.

3. Symptomy, które mogą świadczyć o zaniedbaniu:

a) dziecko nie jest odpowiednio zadbane, często wygląda niechlujnie, chodzi w brudnych ubraniach i nieadekwatnych do pogody;

b) dziecko nie ma zapewnionej prawidłowej opieki medycznej m.in. zaniedbywane wizyty lekarskie, kalendarz szczepień;

c) dziecko opuszcza się w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu;

d) dziecko nie ma zapewnionych regularnych, zbilansowanych posiłków – często jest głodne i prosi inne dzieci o jedzenie;

e) bezpieczeństwo dziecka jest zagrożone poprzez przebywanie w nieodpowiednim dla swojego wieku otoczeniu;

f) dziecko, poniżej 7 roku życia a w szczególności dziecko, którego stopień rozwoju na to nie pozwala – pozostaje samo w domu bez dorosłych opiekunów.

4. Niepokojące zachowania opiekunów dziecka to:

a) opiekun nie interesuje się losem i problemami małego;

b) opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;

- c) opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka
- d) opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- e) opiekun mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „debil”, „idiota”, „gówniarz”);
- f) opiekun poddaje małoletniego surowej dyscyplinie w tym kary fizyczne, jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
- g) opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- h) opiekun zachowuje się agresywnie;
- i) opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie;
- j) opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- k) opiekun faworyzuje jedno z dzieci;
- l) opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY I PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA

1. Ogólne zasady i procedury interwencji:

- a) w przypadku uzyskania informacji przez pracownika dotyczących podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ten ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i poinformowania o powyższym Dyrektora PCPR w Rykach;
- b) dyrektor wyznacza pracowników do udziału w interwencji, którzy inicjują i podejmują dalsze działania w powyższym zakresie i informują o przebiegu interwencji Dyrektora PCPR w Rykach;
- c) do udziału w interwencji wyznacza się specjalistów, w szczególności psychologa, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach;
- d) w przypadku, gdy życie dziecka jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby tj. Policję, Pogotowie Ratunkowe, Prokuraturę. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu;
- e) wszyscy pracownicy oraz inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związaną, są

zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, włączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

2. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracowników:

1) w przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy;

Dyrektor PCPR w Rykach (lub osoba wyznaczona przez Dyrektora):

a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami;

b) we współpracy z psychologiem, o ile psycholog nie jest osobą, o której mowa w pkt.1, stara się ustalić przebieg zdarzenia;

c) z przebiegu każdej interwencji sporządza Kartę interwencji (**Załącznik nr 2**);

d) organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb;

e) w przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Dyrektor PCPR w Rykach sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji i prokuratury;

f) w przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Dyrektor PCPR powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika podejrzanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia.

3. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez opiekuna lub inną osobę:

1) W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez opiekuna lub inną osobę Dyrektor PCPR w Rykach (lub osoba wyznaczona przez Dyrektora):

a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem, opiekunami i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka;

b) we współpracy z psychologiem stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka;

- c) z przebiegu każdej interwencji sporządza Kartę interwencji (**Załącznik nr 2**);
- d) organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, o ile opiekunowie nie są osobami, o których mowa w pkt.1, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 2) W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Dyrektor PCPR sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
- 3) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że rodzic/opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), lub gdy opiekunowie/rodzice dziecka nie są zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, Dyrektor PCPR w Rykach sporządza informację do właściwego sądu rodzinnego.
4. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka przez inne dziecko:
- 1) W przypadku krzywdzenia małoletniego przez inne dziecko, pracownik będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:
- a) bezzwłocznie zareagować na akty agresji i przemocy, zdecydowanie przerwać negatywne zachowania uczestników zajścia;
- b) jeśli istnieje potrzeba udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej i/lub zawiadomić odpowiednie służby;
- c) w przypadku gdy dziecko krzywdzone lub krzywdzące pozostaje w pieczy zastępczej, w szczególności koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, powinien podjąć działania mające na celu ustalenie przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego;
- d) z przebiegu każdej interwencji sporządzić Kartę interwencji (**Załącznik nr 2**);
- e) powiadomić Dyrektora PCPR w Rykach i opiekuna dziecka.

ROZDZIAŁ VII
ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH W POWIATOWYM CENTRUM
POMOCY RODZINIE W RYKACH

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych (RODO).
2. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
3. Pracownik ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Pracownik nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
5. Pracownik nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

ROZDZIAŁ VIII
ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA

1. Pracownicy są zobowiązani do ochrony wizerunku małoletnich, nie można bez pisemnej zgody opiekuna upubliczniać wizerunku dziecka w jakiegokolwiek formie np. fotografowanie, nagrywanie.
2. Niedopuszczalne jest udostępnianie przedstawicielom mediów wizerunku dziecka przez pracowników PCPR w Rykach (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
3. Wejście mediów na teren PCPR w Rykach jest możliwe jedynie za zgodą Dyrektora PCPR w Rykach.
4. Przed utrwaleniem i upublicznieniem wizerunku małoletniego, należy dziecko oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany w celach promocyjnych.

ROZDZIAŁ IX

WYTYCZNE DOTYCZĄCE KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNETOWEJ

1. Dzieci nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Na wszystkich komputerach z dostępem do internetu na terenie Centrum jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
4. W Centrum zatrudniony jest pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci, do jego obowiązków należy zabezpieczenie sieci internetowej jednostki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.
5. Użytkownikowi komputera zabrania się instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu.

ROZDZIAŁ X

MONITORING I OCENA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

1. Dyrektor PCPR w Rykach wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Aktualizacja Standardów Ochrony Małoletnich w PCPR w Rykach odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata.
3. Osoby odpowiedzialne za realizację Standardów przeprowadzają wśród pracowników ankietę do niniejszych Standardów (**Załącznik nr 3**).
4. Pracownicy podczas wypełniania ankiety, mogą wnosić uwagi/sugestie odnośnie zmian w Standardach w PCPR w Rykach.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoby odpowiedzialne opracowują wypełnione ankiety oraz sporządzają z nich raport, który przedstawiają Dyrektorowi PCPR w Rykach.
6. W przypadku, gdy zachodzi taka potrzeba Dyrektor PCPR w Rykach wprowadza niezbędne zmiany w Standardach i przedstawia je pracownikom.

ROZDZIAŁ XI

PRZEPISY KOŃCOWE I ZASADY UDOSTĘPNIANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach ogólnodostępnym dla pracowników Centrum, dzieci oraz ich opiekunów.
2. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich, wersja skrócona dla dzieci i młodzieży oraz wersja graficzna Standardów dostępna jest w siedzibie PCPR w Rykach, na tablicy ogłoszeń oraz umieszczona jest na stronie internetowej Centrum.
3. Każdy pracownik PCPR w Rykach tj. osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, stażysta, praktykant i wolontariusz zobowiązani są do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz stosowania i przestrzegania przyjętych w nim zasad, poprzez złożenie oświadczenia (**Załącznik Nr 1**).
4. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub inny pracownik Centrum informuje rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR w Rykach o Standardach Ochrony Małoletnich oraz ich miejscu publikacji i odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami i zobowiązaniu się do stosowania i przestrzegania przyjętych w nim zasad (**Załącznik Nr 1**).
5. Nowo zatrudniony pracownik PCPR w Rykach jest zapoznawany ze Standardami Ochrony Małoletnich i wypełnia oświadczenie - w terminie 7 dni od dnia zatrudnienia (**Załącznik nr 1**).
6. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
7. W sprawach nieuregulowanych Standardami Ochrony Małoletnich, stosuje się przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

**Oświadczenie
o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich**

Ja niżej podpisany/a
(imię i nazwisko) oświadczam, że zapoznałam/em się z dokumentacją Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rykach i zobowiązuję się do stosowania i przestrzegania przyjętych w nim zasad.

.....
(data, czytelny podpis)

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka:

.....

2. Data zawiadomienia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka:

.....

3. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia (imię i nazwisko, stanowisko):

.....
.....

5. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka (imię i nazwisko):

.....
.....

6. Osoby biorące udział w interwencji (imię i nazwisko, stanowisko):

.....
.....
.....

7. Działania podjęte wobec dziecka (m. in. skierowania do specjalistów, w tym jakich):

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

8. Spotkania z opiekunami dziecka:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Ustalenie planu pomocy dziecku (jeżeli dotyczy):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Interwencja prawna (właściwe zakreślić):

- a) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- b) wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny
- c) inny rodzaj interwencji. Jaki (opis)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję, data interwencji:

.....
.....
.....
.....
.....

12. Wyniki interwencji; działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli instytucja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....

(data, i podpisy osób przeprowadzających interwencję)

